

Abstract: the possibilities and limitations of the application of the accounting methodology in the modern environment are investigated

Key words: method, methodology, accounting, accounting policy

*Науковий керівник: Баришевська І.В., канд. екон. наук, доцент
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Сімків Лілія,
*д-р екон. наук, професор
завідувач кафедри теорії економіки та управління,
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна*
Андрусів Уляна,
*кан. екон. наук, доцент
доцент кафедри теорії економіки та управління,
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна*

Ключові слова: бізнес, державна підтримка, релокація, підприємницький потенціал.

Російська військова агресія проти України призвела до значних негативних наслідків для бізнесу, який ще не встиг оговтатися від великих фінансових збитків, спричинених пандемією COVID-19. За результатами дослідження консалтингової компанії Advanter Group станом на 08.08.2022 р. 39,9% підприємств малого та середнього бізнесу в Україні призупинили свою діяльність, тоді як у червні цей показник становив 46,8% [1]. Загальні прямі втрати бізнесу через війну складають понад 87 млрд. доларів США. Крім того, у вересні індекс активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index) впав до найгіршого показника з грудня 2020 року - 33,9 зі 100 можливих [2]. Таким чином основні показники діяльності бізнесу залишаються на низькому рівні через непрогнозованість розвитку подій і дій держави, через брак платоспроможного попиту і фактичну відсутність доступу до фінансового ресурсу для його відновлення і розвитку. Серйозними викликами для бізнесу є і порушення налагоджених бізнес-процесів (купівля/логістика/продаж), нестача палива, труднощі із транспортним сполученням, втрати персоналу тощо.

Відновлення роботи бізнесу – це запорука наповнення державного бюджету, збереження платоспроможності населення, посилення економічної стійкості держави та її здатності протистояти агресору. Головним завданням держави зараз залишається інтенсифікація економічних процесів на територіях, де не ведуться бойові дії. Зокрема, необхідно зосередитись на підтримці виробництва, переведенні його у відносно безпечні регіони. Водночас держава має максимально стимулювати переорієнтацію економіки на підтримку армії, забезпечення оборони, відновлення і підтримання інфраструктури, забезпечення продуктової безпеки [3]. Адже збереження підприємницького потенціалу, зокрема виробничого, має важливе значення не тільки для післявоєнного відновлення економіки України, але й для збереження робочих місць та купівельної спроможності населення в даний час.

З метою підтримки та активізації дієвості малого та середнього бізнесу в умовах воєнного стану уряд України запропонував низку заходів. За підтримки держави (наказ Мінекономіки 07.03.2022 р. №391-22) запущено програму з релокації українських підприємств, які знаходяться в зоні активних бойових дій. Підприємства будь-якого розміру можуть безкоштовно перевести майно і продовжити свою діяльність в одній з дев'яти областей, зокрема Вінницькій, Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Рівненській, Тернопільській, Хмельницькій та Чернівецькій областях. Реалізація даної програми створює можливості для активізації виробничої та підприємницької діяльності в менш промислово розвинутих західних регіонах і дозволить використовувати їх трудовий потенціал.

До західних областей вже переїхали 725 підприємств, з них 528 вже розпочали працювати на новому місці. Це насамперед підприємства оптової та роздрібної торгівлі, переробної, будівельної промисловості, інформаційної та комунікаційної галузі, ІТ-сфери, навчальні заклади. Найбільше підприємств релокувалося до Львівської, Закарпатської, Чернівецької та Тернопільської областей, в яких є відповідна інфраструктура, що задовільняє їх потреби. Загалом заявки на переміщення зареєстрували 1816 підприємств, проте понад 600 компаній змінили свої плани, що можна пояснити частковою деокупацією територій [4].

Крім того, досить стримані рішення бізнесу щодо релокації пояснюються складнощами з перевезенням обладнання, коштами на релокацію, логістикою, недостатньо розвинутою промисловою інфраструктурою регіонів до яких переїжджає бізнес, відсутністю достатньої кількості облаштованих майданчиків для розміщення підприємств, нестачею кваліфікованих фахівців для проведення монтажу/демонтажу промислового обладнання, труднощі з переміщенням та розселенням персоналу тощо.

Дієвим інструментом, який може вирішити питання інфраструктури для релокованих підприємств, є розвиток індустріальних парків. Бізнес, який веде діяльність на території індустріального парку, користується податковими та іншими перевагами. В Україні зареєстровано 55 індустріальних парків, більшість з яких існує номінально. Однак ті, які працюють стали ідеальним варіантом для розміщення релокованих підприємств. Зокрема, в м. Калуші (Івано-Франківська область) створений приватний індустріальний парк «Kalush industrial HUB», який надав свої площі релокованому бізнесу, а евакуйоване з зони бойових дій обладнання тут зберігають безоплатно. Також після початку війни завдяки Проекту розвитку еко-індустріальних парків, який реалізується в Україні ООН з промислового розвитку за фінансової підтримки Швейцарії в рамках глобальної програми з еко-індустріальних парків «GEIPP» [4] було прийнято рішення трансформувати «Kalush industrial HUB» в еко-індустріальний парк.

Еко-індустріальний парк дозволяє не лише розвивати виробництва, створювати робочі місця, а пропонує модель економічного симбіозу для бізнесів, які працюють на одному майданчику, щодо використання спільних сервісів чи відходів іншого як сировинну продукцію тощо. В результаті це дозволить зменшити викиди вуглекислого газу, скоротити обсяги відходів та більш ефективно використовувати ресурси. Відтак зростає прибутковість шляхом зменшення логістичних витрат і собівартості продукції. Такий парк є більш привабливим як для інвесторів, так і для місцевих громад. Тому саме еко-індустріальні парки можуть і мають стати точками росту для економічного відновлення України.

Підсумовуючи, зазначимо, що формування та реалізація чіткої державної політики у всіх пріоритетних сферах життєдіяльності суспільства дозволить послабити ризики і загрози ведення українського бізнесу в умовах повномасштабної війни, а програма релокації підприємств сприятиме не тільки збереження економічного потенціалу держави, але й створить умови для активізації виробничої та підприємницької діяльності в менш промислово розвинутих західних регіонах України.

Література:

1. Ключові результати дослідження стану та потреб українського бізнесу. URL: <http://surl.li/dixgv> (дата звернення: 17.10.2022)
2. Індекс активності бізнесу (UBI - Ukrainian Business Index). URL: <http://surl.li/dkisk> (дата звернення: 18.10.2022)
3. Данилишин Б. Як держава може підтримати бізнес в умовах війни веб-сайт. URL: <http://surl.li/dkisu> (дата звернення: 18.10.2022).
4. Терещун А. Релокація бізнесу в Україні та ЄС. URL: <http://surl.li/deqgp> (дата звернення: 17.10.2022)
5. Модель еко-індустріального парку в Україні. URL: <http://surl.li/dkitc> (дата звернення: 18.10.2022).

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ ЛИТВИ

СТАМАТ Вікторія,
канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна
АСЕНКОВА Аліна,
здобувач вищої освіти 4 курсу факультету менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна

Анотація: досліджено особливості розвитку готельного бізнесу Литви. Надано характеристику природним, історичним об'єктам для відвідування туристами, а також цінова політика залежно від класу та типу готелів Литви.

Ключові слова: готельний сервіс, туризм, послуги, інфраструктура.